

КАСТРЫЧНИКА 2007 г.
ЧАЦВЕР
№ 189
(26054)
Кошт 380 рублёў

ВЫДАЁЦЦА 3 9 ЖНІўНЯ 1917 Г.

ЗВЯЗДА

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

Увага: «прамыя лініі»

УСЕ ХВАРОБЫ АД НЕРВАЎ

У вас бяссонніца? Прыгнечаны настрой? Незразумелыя страхі і фобіі? Адчуванне ўласнай непаўнацэннасці? Усе гэтыя станы абавязкова перадаюцца на адпаведныя рэцэпттары і не праходзяць для арганізма бяспечна.

ПЕНСІЙНАЯ «РАСКЛАДКА»

Як і калі праводзіцца пераразлік пенсій, хто мае права на надбаўкі і павышэнні, што чакае пенсіянераў-дацэрміноўшчыкаў, якія змяненні могуць адбыцца ў пенсійным заканадаўстве, а таксама асаблівасці вылічэння стажу і заробку — усё гэта стане тэмай «прамой лініі» Звязды з удзелам начальніка Галоўнага ўпраўлення пенсійнага забеспячэння і сацыяльнага страхавання Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Валянціны Вікенцьеўны КАРАЛЁВАЙ.

Такім чынам, згодна з папярэдняй дамоўленасцю, наша «прамая лінія» адбудзецца 10 кастрычніка з 11 да 12 гадзін па рэдакцыйных тэлефонах: (8-017) 292 38 21 і 292 38 92.

У Беларусі распрацоўваецца нацыянальная праграма інавацыйнай адукацыі

Аб гэтым ішла размова ў час дакладу Прэзідэнту Беларусі Аляксандру Лукашэну на месніска прэм'ер-міністра Аляксандра Косіна.

Кіраўнік дзяржавай даручыў падрыхтаваць нараду па гэтым пытанні, на якой будучы вызначаны шляхі развіцця інавацыйнай адукацыі для паляпшэння якасці падрыхтоўкі спецыялістаў, павышэння іх канкурэнтназдольнасці ва ўмовах інтэграцыі Беларусі ў сусветную эканоміку.

Пачынаючы з 1994 года дзяржавай ужо шмат зроблена ў сістэме адукацыі для больш якаснай падрыхтоўкі спецыялістаў. Перш за ўсё, захавана сама сістэма адукацыі, не разбурана галіна професійна-тэхнічнай падрыхтоўкі, павялічаны кадравы патэнцыял, паслядоўна паляпшаецца матэрыяльна-тэхнічная база.

ПРЭЗІДЭНТ ПАВІНШАВАЎ

Кіраўнік Беларускай дзяржавай Аляксандр Лукашэнка павіншаваў федэральнага прэзідэнта Федэратыўнай Рэспублікі Германія Хорста Келера з нацыянальным святам — Днём германскага адзінства.

ПРЭЗІДЭНТ ПАВІНШАВАЎ

Кіраўнік Беларускай дзяржавай Аляксандр Лукашэнка сваім указам адобрыў у якасці асновы для правядзення перагавораў праект Пагаднення паміж урадам Беларусі і еўрапейскай аб'яднаным аб'ядненні аб абмене папярэдняй інфармацыяй аб таварах і транспартных сродках, што перамяшчаюцца праз мяжу Беларусі і межы дзяржаў — членаў еўрапейскай аб'яднанні.

Кіраўнік дзяржавай Аляксандр Лукашэнка сваім указам адобрыў у якасці асновы для правядзення перагавораў праект Пагаднення паміж урадам Беларусі і еўрапейскай аб'яднаным аб'ядненні аб абмене папярэдняй інфармацыяй аб таварах і транспартных сродках, што перамяшчаюцца праз мяжу Беларусі і межы дзяржаў — членаў еўрапейскай аб'яднанні.

ПАДЗЯКА ПРЭЗІДЭНТА

Падзяка Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь аб'яўлена калектыву работнікаў адрэктага акцыянернага таварыства «Амкадор». Адпаведнае распараджэнне Аляксандр Лукашэнка падпісаў 1 кастрычніка.

СТРАЦІЎ МАБІЛЬНІКІ НА 200 МЛН

У вёсцы Белаўша Столінскага раёна праваахоўнікамі быў затрыманы 28-гадовы «аматар» мабільнікаў. У салоне яго аўто знойдзена 400 мабільных тэлефонаў. Аднак на гэты груз, што ацэньваецца ў агульную суму каля 200 мільянаў рублёў, не было дакументаў, якія б пацвярджалі легальнасць набыцця сотавікаў.

ЖУРАВІНАВЫ БУМ НА ВЕРАСОВЫМ ФОНЕ

ЯШЧЭ на Палесці не зачынулі зімовы збор журавін (цёплага і бясснежнага зіма паспрыяла гэтаму), як палешукі пачалі здымаць на вырэху. І пачаўся сапраўдны журавінавы бум за 1 кг ягады плаціць пяць тысяч рублёў. Людзі кінуліся на балоты — кожны на сваё аблюбованае месца. Прыступілі да збору журавін і на эксперыментальнай базе Цэнтральнага батанічнага саду «Журавінка» ў Ганцавічах. А там усё пастаўлена на прамысловую аснову, і там, што давалася ўбачыць, уразіла.

Найперш тым, што ўвёс працэс збору ягады вядзецца па по-ясу ў вадзе. І калі не падсыці блізка, то можа падацца, што рыбакі цягнуць невад.

Начатку ўся плантацыя заліваецца вадой, затым ідзе-плыве камбайн, які цярыць ягадкі і журавіны ўспываюць. Пасля гэтага мужчыны ў гумовых касцюмах цягнуць невад з журавінамі да берага, дзе стаіць камбайн. На ачыстка ягады з вады паступаюць па транспарце. Вось прыкладна, бо ягады і грыбы не змогуць пракарміць усё насельніцтва рэгіёна сёння. Патрэбны новы погляд на эканамічную сітуацыю, сучасныя тэхналогіі і грошы.

Дырэктар ЭБ ЦЭС «Журавінка» Таццяна Курловіч задаволеная. Ягады буйныя, якія вешы, і ўраджаі — па пятнаццаць тон з гектара. А галоўнае, што ад пакунікоў адоўбяюцца — скупляюцца на карані.

Таццяна КУРЛОВІЧ каля верасу.

Мы на верас амаль не зярталі ўвагі, бо даводзіцца часта балоты яго ў лесе і розных пушчах. Праўда, калі трапіліш на абшары, парасляе квітнечым верасам, то адчуваеш захваленне. Есць у гэтай расліны ніккія прыгажосць, якую можна не прыкмеціць. — Не усё ведаюць, што акрамя верасу звычайнага, які пашираны ў нас, ёсць яшчэ калі паўсотні гаўтункаў. Верасы шчытцы познія вясенні, калі квітнечуць расліны ўжо рэдкія. Напрыклад, верас Маклепа руды веха да лістапада, — верас раскавае Таццяна Курловіч, — верас надзвычай дэкаратыўна глядзіцца невялікімі групкамі ў садзе. Проста да верасу неабходна прыглядзецца і палюбіць яго.

Сярод ягадных кустоў на плантацыі «Журавінка» паўсюдна можна ўбачыць верас. Сялета ён ужо адвёў, але, напэўна, нейкі тыдзень таму на яго фоне добра глядзіліся іншыя расліны.

Верас — выдатны меданос, і пчолы ў «бабіна лета» ёсць дзе папрацаваць. Шкада толькі, што верасавы мёд вельмі цяжка выплаціць, бо даводзіцца літаральна ўсе соты разарываць іголкай ці падграваць.

Добра вядомыя лекавыя якасці не толькі верасовага мёду, але і самой расліны. Верас выкарыстоўваюць пры рэўматызме, поліартрыту і падагры, а яшчэ адвар з верасу даламожа ад бяссонніцы, настой жа травы можна прымяняць яшчэ пры...

Здавалася, пра журавіны і той жа верас многа ведаў, а сутыкнуўся бліжэй з гэтымі раслінамі і ўбачыў, што памыляўся.

І так у многім. Сымон СВИСТУНОВІЧ.

«Беларусь надае вялікае значэнне развіццю супрацоўніцтва з Літвой»

Аб гэтым заявіў прэм'ер-міністр Беларусі Сяргей Сідорскі на адкрыцці ў Вільнюсе V Нацыянальнай выставы «Беларусь-ЭКСПА-2007». «Літва з'яўляецца адным з вядучых еўрапейскіх партнёраў Беларусі», — сказаў прэм'ер-міністр. Па выніках гэтага года краіны могуць выйсці на тавараабарот \$1 млрд. Пры гэтым ён адзначыў, што, на жаль, патэнцыял развіцця двухбаковых адносін выкарыстоўваецца не ў поўным аб'ёме.

Літва гатовая разглядаць праекты па транзіту трубаправодным транспартам праз сваю тэрыторыю нафты, якую Беларусь будзе закупляць за мяжой.

БЕЛТА.

Войцех ФІЛІП: «Раблю ўсё, каб радар ЗША не быў размешчаны»

75 працэнтаў жыхароў Чэхіі вышчэлюць супраць размяшчэння на тэрыторыі краіны элементаў сістэмы ПРА ЗША. Аб гэтым паведаваў учора намеснік старшыні Палаты дэпутатаў парламента Чэхіі Войцех Філіп падчас сустрэчы з намеснікам старшыні Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Аляксандрам Абрамовічам. Войцех Філіп з'яўляецца кіраўніком Камуністычнай партыі Чэхіі і Маравіі. У сваю чаргу Аляксандр Абрамовіч адзначыў, што Чэхія «асацыюецца ў нас з даўнімі сяброўскімі сувязямі». Ён дадаў, што беларускі бок мае спадзяванні «на далейшае паляпшэнне адносін» як у галіне палітыкі, так і ў галіне эканомікі.

Сяргей ЗАБАЛОЦЕЦ: «Спадзяюся, што Уладзімір Кінаплёў у хуткім часе паправіцца»

Намеснік старшыні Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Сяргей Забалоцце спадзяецца, што былы старшыня парламента Уладзімір Кінаплёў у хуткім часе паправіцца і «будзе працаваць у якасці дэпутата». Аб гэтым Сяргей Забалоцце заявіў учора падчас сустрэчы ў Мінску з намеснікам старшыні Палаты дэпутатаў парламента Чэхіі Войцехам Філіпам. Намеснік старшыні ніжняй палаты беларускага парламента таксама выказаў спадзяванне, што пад кіраўніцтвам абранага спікерам Вадзіма Папова парламента гэтага склікання захаве «курс і тэмп, якія на браў тры гады таму», а таксама завершыць працу так, «каб не было сорамна перад вышэйшымі». Сяргей Забалоцце заявіў таксама падчас сустрэчы, што Беларусь адкрыта для дыялогу з любой краінай. «Гэта пазіцыя афіцыйнага кіраўніцтва» дзяржавы.

Сяргей КУЗНЯЦОЎ.

Table with exchange rates for various currencies including USD, EUR, and RUB.

Real estate advertisement for KUP «Minsk regional center of real estate» listing various properties for sale.

ДЗЕЛЯ ШАНОЎНАЙ ПУБЛІКІ І НА КАРЫСЦЬ РЭСПУБЛІКІ Канцэртная пляцоўка № 1 у Беларусі святкуе юбілей

...Калі падыходзіць строга, Палац Рэспублікі можа адзначаць сёння не адну, а дзве круглыя даты — 10 гадоў з пачатку працы і 25 гадоў — з пачатку існавання ўвогуле, хоць бы яшчэ і на паперы. Справа ў тым, што конкурс на праектаванне новай культурнай установы быў праведзены яшчэ «за савецкім часам», у 1982 годзе, а пераможцам стаў інстытут «Белдзяржпраект».

Праз тры гады пачалася і будаўніцтва, у якім выкарыстоўваліся перадавыя на той момант матэрыялы і тэхналогіі. І як жа крывіда было мінчанам, калі неўзабаве будоўлю «закансервавалі», а замест шыкоўнага палаца сталіца на доўгі час атрымала шырыя блэклі «саркафагі»... Сёння адноўлены Палац Рэспублікі неманога маладзёйшы за саму рэспубліку, а наконце яго вонкавай прыгажосці і ўнутранага «начыння» сваё ўражанне штодня складаюць шматлікія госці як з Беларусі, так і з іншых краін.

07189> ISSN 1990 - 763X 9 771990 763008

Калектыву дзяржаўнай установы «Палац Рэспублікі» Кіраўніцтва справамі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь

Дарэгі сябры! Садачна вінушу вас з 10-гадовым юбілеем Палаца Рэспублікі. Гэта адзін з галоўных сімвалаў сучаснай, незалежнай Беларусі, месца правядзення самых важных грамадска-палітычных і міжнародных мерапрыемстваў, якія вызначаюць ход найноўшай гісторыі краіны. Веліччы будынак з цудоўным унутраным аздабленнем служыць непаўторным упрыгажэннем Мінска, выклікае захваленне жыхароў і гасцей сталіцы.

За мінулыя гады Палац ператварыўся ў буйнейшую культурную і дзелавую цэнтр. На яго сцэнічных пляцоўках праходзяць незабытыя святы, шматлікія фестывалі, канцэрты і спектаклі, выступаюць праслаўленыя калектывы і выканаўцы з Беларусі і розных краін свету.

Тая ж уражальная вынікі — гэта заслуга супрацоўнікаў Палаца Рэспублікі, якія любяць сваю працу, укладваюць у яе ўсе сілы, душу і майстэрства.

Нахай ваш цудоўны, дружны калектыв і ў далейшым дабіваецца новых працоўных і творчых здзяйсненняў, уносячы важкі ўклад у павелічэнне духоўнага і інтэлектуальнага патэнцыялу нашай любімай Радзімы.

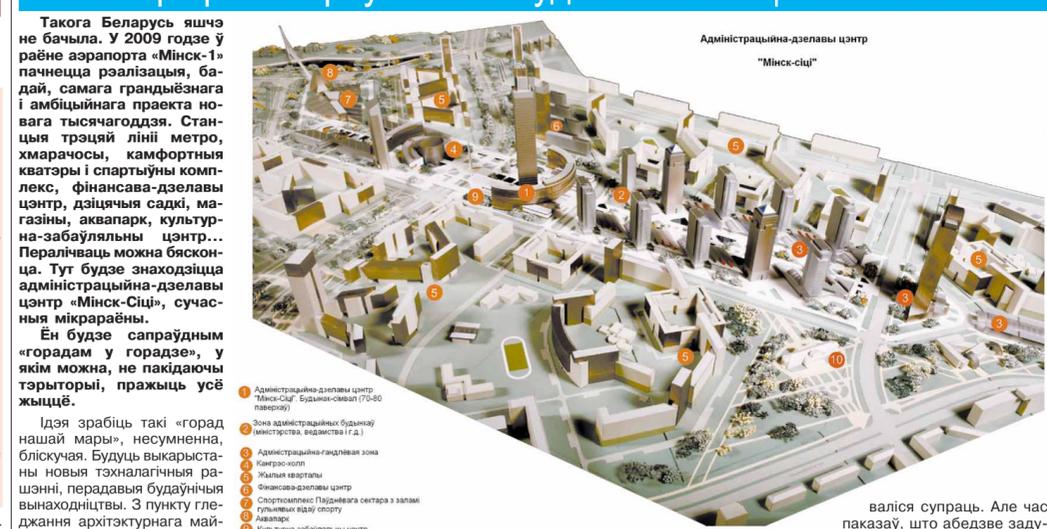
Жадаю работнікам Палаца Рэспублікі добрага здароўя, поспехаў ва ўсіх пачыненнях, шчасця і дасягненняў.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Аляксандр ЛУКАШЭНКА.

чыю уваходзіць у абавязкі адміністрацыйнага ўрада. Як дырэктар, умела распараджаецца гэтым вялікім комплексам аддзел дзяржаўных канцэртна-відовішчых мерапрыемстваў — ён адказвае за «рэпертуар», план мерапрыемстваў. Усе службы працуюць у цеснай звязцы з супрацоўнікамі канцэртнага аддзела, адказным за тое ці іншае мерапрыемства; менавіта яго работнік найперш бачыць і ацэньвае публіка. Але мала хто ўсведамляе складанасць гэтай зладжанай працы: у Палацы бывае адначасова да 5 тысяч наведвальнікаў, і нават уключыць для іх святло вокнамі на ва ўсіх залах немагчыма. Дакладней, было б немагчыма — без аўтаматызаванай службы кіравання (АСК), апэратары якой кіруюць тэхналагічнымі сістэмамі, якія забеспячваюць жыццядзейнасць Палаца. Акрамя таго, існуе яшчэ служба грамадскага харчавання — у Палацы працуюць кафэ, бары і рэстараны.

(Заканчэнне на 3-й стар.)

У «МІНСК-СІЦІ» ўзвядуць ХМАРАЧОСЫ, а інтэр'ер кватэраў можна будзе вызначаць самастойна

Такага Беларусі яшчэ не бачыла. У 2009 годзе ў раёне аэрапорта «Мінск-1» пачнецца рэалізацыя, буды, самага грандыёзнага і амбіцыйнага праекта новага тысячагоддзя. Станцыя трэцяй лініі метро, хмарачосы, камфортныя кватэры і спартыўны комплекс, фінансава-дзелавы цэнтр, дзіцячы садкі, магазіны, аквапарк, культурна-забаўляльны цэнтр... Пералічваць можна бясконца. Тут будзе знаходзіцца адміністрацыйна-дзелавы цэнтр «Мінск-Сіці», сучасныя мікрараёны.

— Дарэчы, наконце аблічча. Згадзіцеся, вельмі высокія будынікі нязвычайна для нашых людзей. Уважце, недалёка ад Сіці застанецца жылы сектар з дамамі савецкага ўзору... Згодзен, што хмарачосы будуць істотна ўплываць на аблічча ўсёй сталіцы. Але калісьці трэба адважыцца зрабіць першы крок, ці адмовіцца ад хмарачосаў назавоўсім. Калі Эйфель узводзіў сваю вежу, усё наваколлі таксама сцявяджалі, што яна не адпавядае абліччу сучаснага горада. Калі ў другім сусветна-вядомым сімвале Парыжа, і спакійна цэнтры Луўра размясцілі піраміду, шмат людзей таксама выказвалі супраць. Але час паказаў, што абедзве задумкі былі прыкладна дачыны.

Зваротная сувязь

«ГАРАЧЫ» ТЭЛЕФОН «ЗВЯЗДЫ» 287-17-41

Вуліцу заасфальтуюць да канца. Крыху пазней

Адказы на жыццёвыя праблемы і пытанні жыхароў вёскі Баравое Дзяржынскага раёна апошнім часом друкаваліся на старонках газеты адзін за другім. Выдавочна, гэта і прымусіла звярнуцца на «гарачую лінію» «Звязды» чарговае мясцовае запытанне — Людміла Вацлаваўна Рачко. Працуе яна ў райцэнтры, але ж пражывае ў вёсцы, таму ўсё, што адбываецца навокал, яе, безумоўна, хвалюе.

Як мы ўжо згадалі раней, у вёсцы зараз пoсўным ходам вядзецца добраўпарадкаванне аграгарадка. У прыватнасці, на вуліцы, дзе пражывае запытаўца, укладвалі асфальт. «Але чамусьці так, што да апошніх трох дамоў ён не дайшоў, — казала нам жанчына. — Чаму? Чым мы горшыя? Спытала гэта ў рабочых, што укладвалі асфальт, яны адказвалі, маўляў, пытанне не ў нашай кампетэнцыі. Дык хто на яго адкажа?»

Рэдакцыя адрасавала яго на пачатковы ўпраўленню капітальнага будаўніцтва Дзяржынскага райвыканкама Васілю Крыўчыку. Скарга жанчыны была правярана з выездам на месца, пасля чаго Васіль Васільевіч даў праз газету жыхарам вуліцы Школьнай падрабязны адказ.

— Так, на гэтай вуліцы адбываецца бягучы рамонт асфальтавага пакрыцця. Пакладзена яно, дарчыні, майг гадоў 20 таму і на ўсю вуліцу. Да прай нейкі час у яе канцы былі пабудаваны яшчэ тры дамы, побач з якімі, натуральна, пакрыцця не было, а ляжала пісаная сумесь, — гаварыў Васіль Крыўчык. — Калі прыступілі да рамонтна, згодна з праектам і каштарысам, новае пакрыццё пачалі класці на старое. Адрэзу укладваць асфальт далей немагчыма па тэхналогіі, бо напачатку трэба падрыхтаваць аснову для яго. У прыватнасці, зняць 30—40 сантыметраў глебы (збраць так званыя «карыта»), правесці падсыпку шчыбенам, ушчыльненне. На гэтыя пагэбрыны час і сродкі.

Аднак, як неаднойчы падчас размовы падкрэсліваў Васіль Васільевіч, «гэтых людзей без асфальту не пакінем». Гаворка ідзе пра ўкладку 68 метраў пакрыцця. Зараз ужо вядуцца неабходна падрыхтоўчыя работы для гэтага. Калі будзе канчатковы вынік? На дадзены момант трэба завяршыць асфальтаванне пад'ездаў да фермаў, складоў і г.д. На думку суразмоўца, на вуліцы Школьнай пакрыццё з'явіцца неўдзельна ў сярэдзіне—канцы месяца.

Сяргей РАСОЛЬКА.

КВАТЭРНАЕ ПЫТАННЕ

Гаспадар... Гэта гучыць!

Я з дзецімі прапанавана ў кватэры, якая належыць маёй маці. Пра абмеце яна на большую ці трэба будзе прапісаць там майго мужа? Зараз ён прапанавана ў вятэры сваіх бацькоў.

Н. В., г. Пінск.
Выразнае гэтага пытанне залежыць ад умоў абмену (мены) жылых памяшканняў і інтарэсаў мужа і жонкі, якія захоўваюць ці набываюць права карыстання, а таксама ўласнасці на «нову» кватэру. Згодна з агульнымі правіламі калі грамадзянін валодае жылым памяшканнем (яго часткай) на правае ўласнасці, то ён мае права ўсялення і прапіскі ў гэта жылё паміжканем незалежна ад долі, якой валодае.

У іншых выпадках грамадзянін мае права прапіскі толькі на законных падставах, але самастойнага права ўласнасці на жылёе паміжканем (долю ў ім) не набывае.

Па дзеючых правілах прапіскі муж (жонка) прапісваецца на жылую плошчу жонкі (мужа) незалежна ад памеры жылой плошчы.
Віктар САВІЦКІ.

НА ЧУЖЫХ ПАМЫЛКАХ

Каб заўсёды быць на сувязі

Бадай, большасць грамадзян ужо не могуць уявіць сваё жыццё без мабільнага тэлефона. Многім знаёма панучыць дыскамфорту, калі, адправіўшыся на работу, у гасці або па іншых справах забываліся «мабіль» дома.

Але, на жаль, у жыцці ўзнікаюць сітуацыі, калі з мабільным тэлефонам растаюцца бяспылна і назаўсёды. Амаль штодзень у органы ўнутраных спраў Гродзенскай вобласці звяртаюцца па дапамогу дзесяткі пацярпелых. Аналіз абставін, пры якіх у грамадзян былі выкладзены мабільныя тэлефоны і паказвае, што ў большасці выпадкаў гэтаму садзейнічалі... яны самі. Каб не папоўніць іх шэрагі, калі ласка,

— заўсёды насіце тэлефон з сабой, пажадана ва ўнутраных кішэнях верхняга адзення, не пакідайце яго ў сумцы, барсетцы, партфелі;

— знаходзячыся ў грамадскім транспарце або ў месцах збору людзей па магчымасці трымайце тэлефон у руках;

— пры здачы верхняга адзення ў гардэроб забірайце тэлефон з сабой;

— не пакідайце яго, як і іншыя рэчы, у незамкнутым службовым памяшканні;

— не пагаджайцеся на ўмоўныя просьбы незнаёмцаў на хвілінку даць ім тэлефон, каб тэрмінова пазваніць. У крайнім выпадку, набярыце нумар самі і перадачыце паведамленне незнаёмца або, не выпускаючы апарат са сваіх рук, дазвольце пагаварыць;

— не насіце тэлефон, у яго ліку партаманет або іншыя дакументы, у задніх кішэнках штаноў або джынсаў...

І тады вы заўсёды будзеце на сувязі.

Ю.С. КАШЧЭЙ,
начальнік ўпраўлення прафілактыкі
УУС Гродзенскага аблвыканкама.

ВЕСТКІ З МЕСЦАЎ

Вуліцы імя Песняра

Слыннага Якуба Коласа лёс двойчы звязваў з Лунінецкай. У першы раз — восенню 1911-га ён уладкаваўся тут на работу ў прыватную школу, напісаў некалькі вершаў і апаваднанняў, пачаў работу над паэмай «Сымон-музыка», завяршыў два раздзелы паэмы «Новая зямля». Другі раз — зімой 1947 года народнікі пазі у якасці кандыдата ў дэпутаты Вярхоўнага Савета БССР сустракаўся з выбаршчыкамі. Па іх даручэнню класіфікацыя пра Мікашэвіч дзіцячым домам, пра будаўніцтва сярэдняй школы ў вёсцы Сінкевічы. Тут, напрыклад, 125-гадовага юбілею народнага пісьменніка, яго імем назвалі вуліцу. У Мікашэвічах яна таксама будзе ў новым мікрараёне.

Імя Якуба Коласа носяць вуліцы ў вёсках Багданаўка, Люшча, Сітнікі Двор.

Сцяпан НЕФІДОВІЧ.

в. Любань Лунінецкага раёна.

Падзея

Падарункі для тысячнікаў

У прапіншій выхадня дні ў шэрагу раёнаў Магілёўскай вобласці адсвяткавалі свае, раённым «Дажынкі».

У Горацкім раёне па цэнтральных вуліцах праішла святочная каляна, якую ўзначаліла сучасная сельскагаспадарчая тэхніка. Новыя машыны адгравалі значную ролю ў вырошчванні і зборцы добрага ўраджаю. Раён сёлета сабраў больш за 100 тысяч т. тон збожжа.

Пад духавы аркестр у калоне прайшлі кіраўнікі і лепшыя работнікі сельскіх гаспадаркаў. Больш за сотню перадавікоў узаагародзілі прэміямі, каштоўнымі падарункамі, граматамі і лістамі ўдзячнасці.

Пяць лепшых гаспадаркаў атрымалі прэміі ў 50 базавых велічынь.

— У нас сёлета цэлы «зарапад» тысячнікаў — ад таго і такая вялікая горка ўраджаю, — расказала старшыня райкама прафсаюза АПК Лілія Саенка. — Тых, хто намалаў, перавяў альбо высушылі больш за тысячу тон збожжа, ах 143 чалавекі. Такого ніколі не было. І нават болей: 4 экіпажы намалалі і 11 вадзіцеляў перавезлі больш за дзве тысячы тон збожжа, а ў Аўсянцы два вадзіцелі сталі трохкласнікамі! Многіх з нашых перадавікоў мы віншавалі праміа на полі ў час уборачнай кампаніі, без адрыву ад працы. А каго не паспелі — ушанавалі на «Дажынках».

У Горках у суботу гудзевы кірмаш, дзе кожная гаспадарка выстаўля і прадавала сваю прадукцыю — ад мяса да футра. Прапіншій конкурс беларускіх падворкаў. На канцэрце артысты і мастацкія калектывы выконвалі творы мясцовых аўтараў. Святочныя гульні прыцягваліся дацяма, калі ў гонар працаўнікоў сельскай гаспадаркі адбываўся феерверк.

Кірмаш і падворкі сельскагаспадарчых сталі цэнтрам свята «Дажынкі» ў Шклове. На ўрачыстым сходзе тут узаагародзілі 150 тысячнікаў. Кожны з іх атрымаў у падарунак DVD.

Дарчыні, у складзе экіпажаў, якіх ушанавалі на «Дажынках», былі і школьнікі. 9-класнік Сяргей Байдакоў ужо не першы год працуе на уборачнай кампаніі памочнікам камбайнера, дашавае габычку.

— У нас намала падлеткаў і студэнтаў працуе на уборцы, — пацвердзіў дырэктар ААТ «Александрыйскае» Віктар Дзюрдз. — І я лчу, што дзіцяці трэба прывучаць да працы. Чым раней — тым лепей. Тады ў іх не застаецца часу на дрэнныя звычкі, а добрая справа дасць заробак і павагу.

Ілона ІВАНОВА.

У фермерства гэтыя людзі прыйшлі, як толькі стала магчыма ўзяць даволі вялікія палеткі і займацца спрадвечнай сялянскай працай. З адным толькі вялікім і прынцыповым адрозненнем — працай на сябе, з разлікам на ўласны сілы і розум. Карацей кажучы, тры браты Аўдзей ў 1991 годзе зарэгістравалі фермерскую гаспадарку. На той час у іх было 60 гектараў зямлі.

Вытворчая «база» фермераў размяшчаецца ў былым пасёлку Бравароўшчына. Цяпер такога населенага пункта ў Клецкім раёне ўжо і не існуе, хоць адпаведны дарожны ўказальнік застаўся. Напэўна, як напамін. Афіцыйна Бравароўшчына зараз уваходзіць у склад Шчэпінчаў, лічыцца адной з вуліц, хоць з «цэнтральнай» вёскай як быццам і не злучаецца. Такі своеасаблівы «анклаў» атрымліваецца. Дзе Аўдзей і разгарнулі сваю справу на зямлі. Палеткі атрымалі не самыя лепшыя, але прадаваць можна. Адзін з самых вялікіх будынкаў на тэрыторыі базы — былая свінферма. Яна была закінутая, але браты ўсё тут давалі да ляду і нават жывёлагадоўляй спачатку займаліся. Аднак праз пэўны час, параўнаўшы цану рэалізацыі і затраты на вытворчасць, ад «мяснота» накірунку адмовіліся. Сканцэнтраваліся на расліннаводстве.

У 2000 годзе яны пашырылі плошчу сваіх палеткаў да 250 гектараў, праўда, на дваіх, паколькі старэйшы брат Мікалай на вялікія памеры не пагадзіўся і застаўся на былым «кавалку» зямлі. Яго фермерскага гаспадарка называецца «Бравароўшчына». У Івана — «Аўдзей», а ў Аляксандра — «Версія». Сапраўдны аграхолдинг атрымліваецца. У Івана і Аляксандра на дваіх тры самыя 250 гектараў сельгаспалаткаў, на якіх яны вырошчваюць тэхнічныя, збожжавыя культуры і агародніну.

Цяпер у братоў-фермераў самая напружаная ўборачная пара, таму сустрацца з імі было вельмі цяжка — няма часу на размовы. Але тут пад'ехаў Аляксандр

Простыя рэчы

Пагаворым пра такую прастую рэч, як мыла. Але давайце пачнем з пазычанья. У Якуба Коласа:

*Мужчыны зранку падаглілісь,
Зусім такі падмаглілісь,
У ночках голавы памылі,
І вусы прыліты падушлі,
Ды мыла іх наішаравалі,
Каб выдатней яны стаялі,
А для гэсцей святой няждэлікі
Надзелі новыя камязілкі,
А боты так наішаравалі,
Што проста шпінтук касавалі.*

Нехта можа падумаць, што беларусы яшчэ сто гадоў таму мылам карысталіся толькі для шаравання вусоў, што яны не мелі разумення: мылам трэба мыцца. Дазвольце не пагадзіцца. Беларусы і сто гадоў таму кожную суботу ішоў у лазню.

З акадэмічных даведнікаў ведаем, што ў суботу сам'я апрадала чыстую бялізну. У нераздазенай сям'і кожная нявестка даставала з кубла бялізну і ў першую чаргу падавала мужу, а потым дзецям. Там, дзе бацькі былі ўжо зусім старыя, бялізну ім падавала старэйшая нявестка. Мужчына ніколі не браў бялізну сам, лічылася, што гэта не «мужчынская справа».

Пагадзіцца трэба з тым, што мыла не хапала. Для твару, галавы. А як жа мылі бялізну?

Звычайна раціоў і пяцізду зачмвалі, а ўвечары жулцілі, для гэтай мэты ўжывалі спецыяльную прыладу — жултка. Найбольш старажытнае жултка — зробленае з калоды сярэдніх памераў, вышыней да аднаго метра і крыху вышэй, выдзёбанай або выпаленай унутры. Яно не мела днішча і ставілася на дошчачкі, пакладзеныя на цэбар, начоўкі. Каб рэчы, прызначаныя для залення, добра ўпарыліся і былі чыстымі, іх складвалі ў жултка так, каб найбольш брудныя рэчы аказаліся пасярэдзіне. На дно і зверху клалі рэчы менш брудныя. Рэчы трэба было складаць вельмі шчыльна, каб кіпень не хутка сцякаў. Ад верхняга краю жултка да попелу, які насыпалі на бялізну, прыкрышы яе анучкай, заўсёды заставалася месца для вару. Звычайна вылівалі адрэзу два чыгуны кіпеню, і пакуль вада закіпіць зноў, кіпень з першых чыгуноў павольна выцякаў у цэбар. Потым бялізну пралі пранікам і паласкалі ў рэчцы альбо сажалды.

СВАЯ СПРАВА

«АГРАХОЛДЫНІ» АЎДЗЕЯЎ

ТРЫ БРАТЫ — ТРЫ ФЕРМЕРЫ

Уладзіміравіч і пагадзіўся пагутарыць. Ён самы маладшы сярод братоў — нядаўна адзначыў сваё 39-годдзе. Атрымліваецца, што ў фермерства Аляксандр Уладзіміравіч прыйшоў у даволі маладым, амаль юнацкім узросце. Некалькі курсаў адвучыўся ў Беларускай інстытуце механізацыі сельскай гаспадаркі, пасля пайшоў у войска. Калі адслужыў, то тут якраз і пачала фермерская справа «раскручывацца». З таго часу і працуе, цяпер як кіраўнік гаспадаркі «Версія». На дваіх з Іванам вырошчваюць 70 гектараў «са-лодкі караню». Як адзначыў Аляксандр, «калі знаходзімся ў сыравіннай зоне Слуцкага цукрова-рафінаднага камбіната, то варта цукровымі буракамі і займацца». Зрабілі таксама стаўку на вырошчванне харчовай пшаніцы — яе сеюць 90 гектараў. Збожжа здаюць дзяржаве, паколькі гэта, на думку фермераў, самы надзейны партнёр, які хоць, бывае, і з трымакмай, але заўсёды разлічваецца. Для вытворцы такая абавязковае — лепшы

стымул для супрацоўніцтва. У залежнасці ад заклучаных дамоўленасцяў пшаніцу дзгрукуюць на той ці іншы камбінат хлебапрадуктаў.

На вялікіх плошчах браты вырошчваюць агародніну — моркву і цыбулю. І тут таксама наладжаны надзейныя, шматгадовыя сувязі з дзяржаўнымі прадпрыемствамі. У прыватнасці, моркву пастаўляюць на Клецкі кансервавы завод. За доўгі час у фермераў дакладна распрацавана ўся «схема» — ад пасадкі да рэалізацыі. Так і з цыбуль, якой Аўдзей займаюцца ўжо ўжо востем гадоў. Паспрабаваўшы вырашчываць розныя гатункі — беларускія і нават галандскай селекцыі. Пасля спыніўся на польскай цыбулі, чацвёрты год невялікі аўдаюць перавагу. Нешта рэалізуюць зноў-такі на Клецкі кансервавы завод, але на большую частку даводзіцца шукаць пакупнікоў. Гандлёвыя кантакты ў Аўдзеві пераважна на мясцовым узроўні, паколькі браты заўсёды існуць затраты і імкнучыся і зменшыць. Калі вазіць на Мінск, то ад-

Суботні кірмаш на цэнтральнай плошчы ў Смалявічах.

разу «ўзнікаюць» сур'ёзныя транспартныя выдаткі. Як каза Аляксандр Аўдзей, лепш спрабаваць прадаць на месцы, нават па меншай цане, і атрымаць грошы. Адзінкавыя пастаўкі на сталіцу ўсё ж адбываюцца — агародніна заўсёды карыстаецца попытам на неабсяжным рынку мегаполіса.

Морква, цыбуля, цукровыя буракі ды харчовае пшаніца — змяняюць спецыялізацыю бравароўшчынскія фермеры не маюць намеру. А навошта? Вырошчываць нешта экзатычнае не да месца, лепш усё ж такі займацца традыцыйнымі культурамі, той жа агароднінай, якая пры ўмове добрых урадкаў на вялікай плошчы даволі прыбытковая атрымліваецца. Да таго ж і збыт даю наладжаныя, галоўнае своечасова сабраць вырашчанае. У Аўдзеву дытоўныя паміжкані на дачынаўня — пераважна склады, якія яны самі жакуць. У вялікіх ангарх могуць па чарзе захоўвацца ўсе тыя сельскагаспадарчыя культуры, якімі фермеры займаюцца ўжо не адзін год. Пад канкрэтную спецы-

фікацыю закуплена неабходная тэхніка. У Аўдзеву сем трактараў, два камбайны, шмат іншых пад'ёмных машын і прыстасаванай апаратуры, каб атрымаць агародніну, што даводзіцца выкладваць буйную суму са сваёй кішэнні. Ручная праца, жакуць Аўдзей, — гэта ўчарашні здзеў. Аднак і без яе ў пэўных выпадках не абыйсца. Магчыма, што менавіта праз ручную працу і авалодаецца ў пэўнай ступені «зямельная» навука. Нездарма, як угадаў Аляксандр, англійскае каралева выступала за тое, каб вучыць студэнтаў сець агародніну, каб моладзь ведала, якім шляхам прысмакі на сталым агародніну, каб моладзь ведала, якім шляхам прысмакі на сталым агародніну. Вось бы ім да Аўдзеву, да прыкладу, на прапалку цыбулі прыехаў! Адрэзу б зразумелі, як «чыталі» ў беларускіх умовах вырошчываецца. Цяжка, гэтага даводзіцца працаваць ад цямна да цямна, а на зямлі нельга інакш. Важна толькі, каб дзейнічалі справядлівыя «правілы гульні», тады ўсё будзе ў парадку.

Фермеры з-пад Бравароўшчыны частку тэхнікі набылі за ўласныя грошы, паколькі праз лізінгавыя кампаніі, якія яны лічаць, далёка не заўсёды выгадна нешта браць. А так, калі няма добрых аичынных аналагаў патрэбных машын, то даводзіцца выкладваць буйную суму са сваёй кішэнні. Ручная праца, жакуць Аўдзей, — гэта ўчарашні здзеў. Аднак і без яе ў пэўных выпадках не абыйсца. Магчыма, што менавіта праз ручную працу і авалодаецца ў пэўнай ступені «зямельная» навука. Нездарма, як угадаў Аляксандр, англійскае каралева выступала за тое, каб вучыць студэнтаў сець агародніну, каб моладзь ведала, якім шляхам прысмакі на сталым агародніну, каб моладзь ведала, якім шляхам прысмакі на сталым агародніну. Вось бы ім да Аўдзеву, да прыкладу, на прапалку цыбулі прыехаў! Адрэзу б зразумелі, як «чыталі» ў беларускіх умовах вырошчываецца. Цяжка, гэтага даводзіцца працаваць ад цямна да цямна, а на зямлі нельга інакш. Важна толькі, каб дзейнічалі справядлівыя «правілы гульні», тады ўсё будзе ў парадку.

Мікалай ЛІТВІНАЎ,
Клецкі раён.

Крымінал, здарэнні

Ключ ад мільёнаў — пад цаглянай

У дом да жыхаркі в. Лесіна, што ў Баранавіцкім раёне, залез злодзеі і выкраў 10 мільёнаў рублёў, мабільнік, відэамагнітафон і іншыя рэчы.

Затым выявілася, што ўкрадзі ўсё гэта мог нават самы непаваротлівы злодзеі. Жанчына хавала ключ ад дома пад цаглянай, якая ляжала каля парога. Біры і адчынны.

Сымон СВІСТУНОВІЧ.

НАСТАЎНІЦА ГАНДЛЯВАЛА ГЕРАІНАМ

Самая буйная ў гэтым годзе партыя гераніну затрымана ў Брэсцкай вобласці.

У вёсцы Заполле Пінскага раёна супрацоўнікі праваахоўных органаў затрымалі мала і жонку, якія спрабавалі збыць наркатыкі. У іх машыне было знойдзена 200 грамаў гераніну. Наркардэлерамі аказаліся пінане — 38-гадовы мужчына, які нідзе не працуе, і яго жонка, настаўніца адной са школ горада. Узбуджана крымінальнае справа.

Яна СВЕТАВА.

«ВЫЛАВІЛ» НЕВАДАМ

КРЫМІНАЛЬНУ СПРАВУ

Так, напэўна, можна сказаць у дачыненні да работніка КЖУП «Лоўеўскі райжылкамгас», вартуацкі лінейнай дарожнай дыстанцыі і яшчэ аднаго грамадзяніна, які нідзе не працуе.

З дапамогай памянінай забароненай прылады рыбалоўства яны здэбывалі рыбу на Дняпры паблізу вёскі Крупейкі Лоўеўскага раёна. За гэтым незаконным заняткам і былі затрыманы работнікамі Лоўеўскай мікрарэайн інспекцыі асобы жывёльнага і расліннага свету і супрацоўнікамі Гомельскага пагранатрада. У «рыбакоў» канфіскавалі невад і 154 асобныя розныя віды рыбы агульнай вагой каля 67 кілаграмаў. Паколькі прыродным рэсурсам нанесены ўрон у буйным памеры (на суму каля 100 базавых велічынь), на месца выклікалася следча-аператыўная група Лоўеўскага РАУС. Зараз разглядаецца пытанне аб узбуджэнні крымінальнай справы па ч. 2 арт. 281 Крымінальнага кодэкса Рэспублікі Беларусь.

Сяргей РАСОЛЬКА.

ТАЙНАЕ СТАНОВІЦА ЯЎНЫМ

У выніку дарожна-транспартнага здарэння, што адбылося на аўтадарозе Паляны—Падольцы загінула пенсіонерка.

У суботу вечарам у міліцыю пазваніў жыхар вёскі Падольцы і расказаў, што на аўтадарозе Паляны—Падольцы машынай была збіта мабільная. За 35—40 метраў ад вёскі Паляны яе збіла машына, якая ехала ў супрацьным напрамку. Пасля правядзення міліцыянерамі аперацыйных мерапрыемстваў было ўстаноўлена, што ў момант здарэння пакрыццё асфальта было сухім, на веласіпедзе былі святлоадбівальныя элементы, участак дарогі прамы.

Пасля наезду на пенсіонерку віноўнік авары ўцеў з месца ДТЗ.

У Астравецкім і бліжэйшых раёнах быў уведзены план «Фархон». Хутка віноўнік авары, жыхар вёскі Рытань, і машына «Фольксваген-Пасат», пад коламі якой загінула пенсіонерка, былі знойдзены. Каб пазбегнуць заслужанага пакарання, гора-вадзіцель схавалі ў сбра на тэрыторыі Спондаўскага сельсавета, тым самым пагоршылі сваю долю. Супраць вадзіцеля ўзбуджана крымінальная справа і яму пагражае пазбаўленне волі.

Аляксандр СЯНОЎЦЬ.

ДАХОДНЫ «БІЗНЭС»

З СУМНЫМІ ПЕРСПЕКТЫВАМІ

Залатыя ланцужкі, крыжыкі, бранзалеты, пярсцёнкі і т.п. на агульную суму звыш 10 млн рублёў у ходзе выбыску канфіскаваны праваахоўнікамі ў бестрацоўнага жыхара Баранавіч, які падзараецца ў парушэнні правілаў аб здаелках з каштоўнымі металамі і камяямі.

Як паведаміла «Звяздзе» операўнаўнаважаны асабліва важных справах Упраўлення па барацьбе з эканамічнымі злачынствамі МУС Беларусі Вераніка Пасмецьева, як мяркуецца, баранавіцкі «бізнэсмен» набываў залатыя ювелічныя вырабы ў Польшчы і без ліцэнзій рэалізуюваў іх у розных раёнах Мінскай вобласці. Занятак быў даходным, калі ўлічыць, што за мяжой гандляр набываў залатыя вырабы па цане ад 15 да 20 долараў за адзін грам, а ў рэспубліцы прадаваў амаль напалову даражэй. Праўда, даходы, атрым

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

ПОЛЬШЧА ЗАМЯЛА СКАНДАЛ З АБСЕ

Улады Польшчы афіцыйна запрасілі назіральнікаў ад Арганізацыі па бяспецы і супрацоўніцтву ў Еўропе (АБСЕ) на дэтармінованыя парламенцкія выбары, якія адбудзецца ў краіне 21 кастрычніка.
Згода па гэтым пытанні была дасягнутая на сустрэчы міністра замежных спраў Польшчы Ганны Фатэгі з кіраўніком Бюро па дэмакратычных інстытутах і правах чалавека АБСЕ Крысціянам Штохамлем. Нагадаем, што вакол сітуацыі з назіральнікамі АБСЕ разгарэўся сапраўдны скандал. Раней польскі ўрад назваў прысутнасць назіральнікаў ад арганізацыі на выбарах непажаданым. Прычынай для незадавальнення паслужыла тое, што АБСЕ сама накіравала ў Польшчу запыт аб назіранні за выбарамі, у той час як звычайна такі запыт павінен паступаць ад улады краіны. Варшава палчыла дзеянні АБСЕ неактаўнымі, адзначаўшы, што падобнымі ўчынкамі Польшчу трактуюць як краіну трэцяга свету.

«ГАЗПРАМ» НАГАДАЎ УКРАІНЕ ПРА ДОЎ
Падвязненне вынікаў парламенцкіх выбараў ва Украіне выклікала годжук у «Газпраме». У спецыяльнай заяве расійскага боку за пастайга газу складае больш за 1,3 млрд долараў», — калі доўг не будзе пагашаны ў кастрычніку, канцэрн «будзе вымушаны пацаць скарачэнне паставак прыроднага газу для спахыжэння Украіны».
Нягледзячы на тое, што «Газпрам» адмаўляе палітычную нагодку гэтага даўгабога патрабавання, назіральнікі ўсё ж сыходзіцца на адваротным. У бліжэйшы час ва Украіне можа быць сфарміравана новы кааліцыйны ўрад на чале з Юлія Цімошынкам. А яна не раз заяўляла аб намеры разбурыць дзеючую схему паставак газу ў краіну.

ПАСОЛ ПОЛЬШЧЫ У ІРАКУ ПАДАРВАВА НА МІНЕ
Генерал Эдвард Петжык быў паранены ўчора, калі яго аўтамабільны картэж падарвава на мінах на адной з вуліц у цэнтральным багдадскім раёне Арасат.
Нягледзячы на раненні, пасол змог самастойна выбрацца з машыны. Паліцыя паведаміла, што ў выніку падрыву канвою загінулі адзін чалавек.

У ІТАЙСКІХ ПРАВІНЦЫ СЧЫНУАН У АТРОК ВЕЧАМ ЗАГАРЭЎ АЎТОБУС, У ВІНІКУ ЧОГ ЗАГІНУЛІ 27 ЧАЛВЕК.
З 38 пасажыраў 11 удалося выратавацца. Яны былі шпіталізаваныя. Паводле слоў вадзіцеля, пажар распачаўся за яго крэслам — там сядзелі былі намеснікі кіраўнічкі кампаніі, які належыў аўтобусу, з жонкай. Ямяеыная пара без праверкі багажу села ў аўтобус з некалькімі вылікамі сумак, якія і загарэлі. Паводле інфармацыі кампаніі, яе экс-супрацоўнік быў незадаволены сваім звальненнем. І муж, і жонка загінулі.

У «МІНСК-СІЦІ» ЎЗВЯДУЦЬ ШМАРАЧОСЫ

Пачатка на 1-й стар.
У час з'яўдзнення «Мінск-Сіці» вуліца Жукоўскага будзе працягнута да вуліцы Кіжаватага. Таксама праванава аб'яднаць вуліцы Чкалава і Казіна. Другое транспартнае калышо, частка якога праходзіць па вуліцы Аэрадромная, таксама адчуе уплыў раканструкцыі.

Няжю вуліцы неабходна так значна змяніць?
— Трэба разгрузіць горад ад затораў. Зараз раёны балышчы хуткай даламогі, вуліцы Сярва, Курасоўскай, тэрыторыя заводу «Керамік» і «Інтэграл» звязаны з усёй сталіцой толькі дзякуючы вуліцам Брылеўскай-Кіжаватава. Увесь транспарт, які рухаецца з паўднёвага боку ў горад, такім чынам, перамяшчаецца толькі праз вуліцы Кіжаватава-Брылеўскай, што вельмі нязручна.

Якія вуліцы стануць межамі новага раёна?
— Тэрыторыя ўнутры вуліцы Аэрадромная, чыгучкі напрамкам «Мінск-Гомель» — трэцяга транспартнага калыца — Кіжаватава — Брылеўскай. Забудова будзе звязана з Лошыцкім раўнінцам. Адначасу таксама наасуперак розным чуткам, які могілкі, якія размешчаны на тэрыторыі, нікто чапаць не збіраецца.

У чым «дамінаванне» «Мінск-Сіці»?
Новы раён горада адмыслова задумваўся так, каб у адным месцы комплексна размясціць і жыллёвую зону, і адміністрацыйна-дзелавыя будынкi, звязаны адной тэрыторыяй гандлёвыя, спартыўныя, сацыяльна-аб'екты. Аблічча «Сіці» будзе разнастайным, каб задавальняць патрэбы і тых, хто будзе там жыць, і тых, хто штодня стане прыязджаць на працу ці адпачынаць.

Знешні выгляд і архітэктура месца, усе будынкi размеркаваны па некалькіх планіровачных восях. На першай з іх, на працягу вуліцы Жукоўскага размясціцца цэнтральная плошча раёна. Там будзе стаяць той самага высокі мжарачос і кангрэс-хол. Уздож вуліц Кіжаватава—Жукоўскага, ад на галоўным паспекце, на першых паверхах дамоў з'явіцца кафе, бары, магазіны, майстарыні, хімічэсты кi, пральні. Акрамя таго, па ўсёй мягістраві, паралельна ёй, будучы зроблены праезды. «Галоўны» мжарачос утворыць, як кажуць архітэктары, «дамінаванне», ад якой будзе працягнуты пешаходны бульвар. Там жа з'явіцца музычныя фантаны і басейны. Бульвар пройдзе перпендыкулярна вуліцы Жукоўскага, і так за-

Спорт-тайм
Валуеў выкліча на рынг Ляховіча?

Менеджар расійскага баксёра, экс-чэмпіёна свету ў суперцяжкай вазе Мікаіла Валуева Барыс Дзімітраў паведаміў, што наступным сапернікам спартсмена, хутчэй за ўсё, стане бразілец Сяргей Ляховіч, былы ўладальнік тытула WBO ў гэтай вазе. Зараз наш зямляк займае другое месца ў рэйтынгу WBA. Прадуа, пакуль невядома, будзе гэта прэзідэнтны бой, перамога якой сустрэнецца на рынгу з дзеючым чэмпіёнам Русланам Чагаевым з Узбекістана, ці бой за пояс. Паўданы адбудзецца не раней за студзень наступнага года.

Глеб не выбыў з гульні

Нягледзячы на нядаўнюю траўму нарэ, беларускі паўабарона Аляксандр Глеб правяў увесь матч другога тура групавога этапа Лігі чэмпіёнаў у складзе «Арсенала». Лонданская каманда сустрэлася ў гасцях з румынскай «Сцяўя». «Кананіры» перамаглі з мінімальным лікам — 1:0. У тым жа кварцеце «Н» іспанская «Севілья» выйграла ў чэшскай «Славіі» — 4:2. Група «Е»: «Ліён» — «Райнджэрс» — 0:3, «Штутгарт» — «Барселона» — 0:2. Група «F»: «Дынама» (Кіев) — «Спартынг» — 1:2, «Манчэстэр Юнайтэд» — «Рома» — 1:0, група «G»: «Інтэр» — ПСВ — 2:0, ЦСКА — «Фенербахчэ» — 2:2.

Міма п'едэстала

На чэмпіёнаце свету па фехтаванні ў Санкт-Пецярбургу лепшым сярод беларускіх шаблістаў стаў Дзмітрый Лапкек, які заняў дзесятае месца. У паўдынку за выхад у восьмёрку ён уступіў іспанцу Хайме Марці — 13:15. У турніры саблістаў удзельнічала 111 спартсменаў.

«Дынама» накрывоць

У тры бліжэйшыя гады завершыцца рэканструкцыя галоўнай футбольнай арэны Беларусі — сталічнага «Дынама». Да канца 2007-га павінен быць распрацаваны праект раканструкцыі. Ужо вядома, што мінскі стадыён будзе мець дах. Хутчэй за ўсё, на «Дынама» зачыніцца рынак.

Міністэрства інфармацыі Рэспублікі Беларусь вызкавае глыбокае скапаўненне дырэктару РУП «Выдавецтва «Вышыэйшая школа» Начаю Аляксандра Патрычова ў сувязі з напатакшым яго влічкім горам — смерцю МАЦІ.

У будынку Летага амфітэатра ў Віцебску, дзе апошнім часам праходзіць шэраг вялікіх канцэртаў?

Някія канкурэнцыі мы не адчуваем, больш за тое, пры нашым неспасадным удзеле той жа амфітэатр запавянецца. Наглядны прыклад — нядаўні міжнародны фестываль Юрыя Башмета, адзін з канцэртаў якога мы даламаглі арганізаваць ў Віцебску. А потым, амфітэатр усё ж летні, у ім ёсць дах, але няма сцены, таму актыўны перыяд абмежаваны, скажам, з мая па кастрычнік. А мы працуем круглы год, акрамя летня толькі і адпачываем, бо і публіка, і выканаўцы зольшага раз'язджаюцца на адпачынак. Супрацоўнічам з абласнымі філармоніямі, каб публіка ў рэгіёнах не была абдзелена культурнымі мерапрыемствамі. Акрамя таго, нагадаю, на сцэне Палаца Рэспублікі знайшоўся месца Нацыянальнаму тэатру балета, які дзякуючы гэтайме не толькі не страціў глядачоў, а нават умацаваў свае пазіцыі. Пры ўсім тым важна не забывацца, што асноўная місія Палаца Рэспублікі — усё ж арганізацыя і правядзенне мерапрыемстваў дзяржаўнага ўзроўню, і толькі потым — самастойная канцэртная дзейнасць, правядзенне розных канферэнцый і сімпозыумаў, вялікіх карпаратыўных мерапрыемстваў, вяселляў, выпускных балу і г.д.

— У Нацыянальнай бібліятэцы ўсе ахвотнікі могуць запісацца на экскурсію. Ці ёсць такая магчымасць у наведвальнікаў Палаца?
— Больш за тое — акрамя мы першыя і ўвялі гэтую практыку. І ўжо на працягу 5 гадоў пастаянна праводзім экскурсіі для гасцей. Мы ўвогуле ўсё робім для наведвальнікаў у першую чаргу. Існуе спецыяльная працэдура: калі чалавек прыходзіць па-мхурны — цяжкі дзень, праблемы на рабоце ці якіх-цішо — то пайсці адлюсціць ён павінен з усмайшай.

Гутарыля
Вікторыя ЦЕЛЫШУК.

Р. С. Сёння Палац Рэспублікі афіцыйна святкуе першы «круглы» юбілей. Прадмова святочнага праграма з тэма адзінства, з усіх рагіёнаў краіны запрошаны госці. У хале будзе дзейнічаць спецыяльная выстава, якая пакажа дасягненні калектыва за гэты час — моманты працы і адпачынку. Таксама ў фав Вялікай залы плануецца прадманстраваць фільм аб гісторыі Палаца. «Шмат ахвотнікаў нас павінаваць краіна кіравання, і сяброў, калеі, і творчай эліты Беларусі. Вельмі прыемна, што будзе зачынены вышавальны адрас ад кіраўнічкі дзяржавы Аляксандра Рыгоравіча Лукашэнкі, бо гэта вельмі важная ааізка нашай дзейнасці. Такое прызнанне — напэўна, гэта і ёсць найлепшы падарунак», — мяркуе дырэктар Палаца Рэспублікі.

— Вы ўгадавалі беларускіх артыстаў. Многія з іх скардзіцца, што ў Палацы Рэспублікі самая дарагая арэнда канцэртных залаў, і тым не менш чарга на «солёны» не змяняецца. У чым сарэ?
— Самая вялікая арэнда — гэта міф, якія па распаўсюду разьянаць. Першае, чым прыкладна напалову меншша, чым, напрыклад, у Палацы спорту, хоць у нас значна большы камфорт. Да таго ж, арэнднаа плата не бярыцца з галавы, яе ўстанаўлівае для ўсіх устаноў падобнага тыпу камісія па выкарыстанню дзяржжукнасці. І самае галоўнае, што хачу падкрэсліць, — мы не бяром ніякай арэнды з беларускіх выканаўцаў! Мы арганізуем іхныя канцэрты, выстаўляем гук, святло, робім афішы, распаўсюджаем білеты, і яшчэ плацім аўдытэстам за выступленні. І нас выступілі практычна ўсе цяперашнія эстрадныя зоркі, многіх мы, можна сказаць, нават «раскруцілі». Так што я і сам здзіўляюся, не ўпершыню чуючы гэты міф, адкуль ён пайшоў...

— Палац Рэспублікі лічыцца канцэртнай пляцоўкай №1 у Беларусі. Тым не менш, ці адчуваецца вы канкурэнцыю, напрыклад, з боку Летнага амфітэатра ў Віцебску, дзе апошнім часам праходзіць шэраг вялікіх канцэртаў?

Някія канкурэнцыі мы не адчуваем, больш за тое, пры нашым неспасадным удзеле той жа амфітэатр запавянецца. Наглядны прыклад — нядаўні міжнародны фестываль Юрыя Башмета, адзін з канцэртаў якога мы даламаглі арганізаваць ў Віцебску. А потым, амфітэатр усё ж летні, у ім ёсць дах, але няма сцены, таму актыўны перыяд абмежаваны, скажам, з мая па кастрычнік. А мы працуем круглы год, акрамя летня толькі і адпачываем, бо і публіка, і выканаўцы зольшага раз'язджаюцца на адпачынак. Супрацоўнічам з абласнымі філармоніямі, каб публіка ў рэгіёнах не была абдзелена культурнымі мерапрыемствамі. Акрамя таго, нагадаю, на сцэне Палаца Рэспублікі знайшоўся месца Нацыянальнаму тэатру балета, які дзякуючы гэтайме не толькі не страціў глядачоў, а нават умацаваў свае пазіцыі. Пры ўсім тым важна не забывацца, што асноўная місія Палаца Рэспублікі — усё ж арганізацыя і правядзенне мерапрыемстваў дзяржаўнага ўзроўню, і толькі потым — самастойная канцэртная дзейнасць, правядзенне розных канферэнцый і сімпозыумаў, вялікіх карпаратыўных мерапрыемстваў, вяселляў, выпускных балу і г.д.

— Вы ўгадавалі беларускіх артыстаў. Многія з іх скардзіцца, што ў Палацы Рэспублікі самая дарагая арэнда канцэртных залаў, і тым не менш чарга на «солёны» не змяняецца. У чым сарэ?
— Самая вялікая арэнда — гэта міф, якія па распаўсюду разьянаць. Першае, чым прыкладна напалову меншша, чым, напрыклад, у Палацы спорту, хоць у нас значна большы камфорт. Да таго ж, арэнднаа плата не бярыцца з галавы, яе ўстанаўлівае для ўсіх устаноў падобнага тыпу камісія па выкарыстанню дзяржжукнасці. І самае галоўнае, што хачу падкрэсліць, — мы не бяром ніякай арэнды з беларускіх выканаўцаў! Мы арганізуем іхныя канцэрты, выстаўляем гук, святло, робім афішы, распаўсюджаем білеты, і яшчэ плацім аўдытэстам за выступленні. І нас выступілі практычна ўсе цяперашнія эстрадныя зоркі, многіх мы, можна сказаць, нават «раскруцілі». Так што я і сам здзіўляюся, не ўпершыню чуючы гэты міф, адкуль ён пайшоў...

— Палац Рэспублікі лічыцца канцэртнай пляцоўкай №1 у Беларусі. Тым не менш, ці адчуваецца вы канкурэнцыю, напрыклад, з боку Летнага амфітэатра ў Віцебску, дзе апошнім часам праходзіць шэраг вялікіх канцэртаў?

ДЗЕЛЯ ШАНОЎНАЙ ПУБЛІКІ І НА КАРЫСЦЬ РЭСПУБЛІКІ

(Заканчэнне. Пачатка на 1-й стар.)
Самастойная творчая адзінка, якая існуе ў Палацы Рэспублікі — Прэзідэнцкі аркестр Рэспублікі Беларусь, — сёлета таксама адзначва мініюбілей. 5-годдзе. Мала таго што малоды сам калектыв, дык і сярэдні ўзрост музыкантаў, які было падлічана — усяго 23 гады. Але на прафесіяналізме адмоўным чынам гэта не адбівачца, наадварот, малоды імгэт, свежыя сілы і новыя ідэі ідуць аркестру толькі на карысць.

А вось галерэя мастацтваў, хоць і ўваходзіць у архітэктуруны комплекс Палаца, але яго неад'емнай часткай не з'яўляецца — ваводле слоў Пятра Волкава, рашэннем кіраўнічкі дзяржавы яна перададзена Універсітэту мастацтваў, і выстаўляюцца ў галерэй якрэз маладыя таленты, навуччыны ВНУ.

ПАЛАЦАВЫ ПЕРАВАРОТ
— Сёння Палац Рэспублікі лічыцца адным з сімвалаў не толькі сталіцы, але і ўсёй краіны. Але да та, як атрымаць гэты статус, дастаткова доўга ён прастаў. Напэўна, давялося шмат аднаўляць і рэканструаваць?

— Сёлета мы аднавілі і працягваем аднаўляць Палац звонку, адчынілі ад іржачыны — і будынак стаў больш светлым, больш прыгожым. А што датычыцца ранейшага часу, давайце ўгадаем, які развіваецца падзеі. У 1995 годзе, пасля доўгага прастоу, было прынята рашэнне ўзнавіць будаўніцтва. Чаму? Саветы Саюз — магутная дзяржава, якія дынамічна развівалася, мела моцную эканоміку; калі з'явілася магчымасць пабудавач у нашай рэспубліцы цэнтральны культурны комплекс, яе пачалі ахвіццяўляць. Будаўніцтва пачалося — але потым, у перыяд развалу эканомікі, яго папросту закінулі. Тагачаснаму кіраўніцтву не быў патрэбны змрочны будынак за шорым бетонным плотам. Нават хадзілі размовы, каб уволье яго дэманціраваць... Але з нараджэннем новай, прэзідэнцкай рэспублікі пачынае працаваць вертыкаль кіравання, становіцца на ногі эканоміка і — калі з'яўляюцца грошы, будаўніцтва вырашана ўзнавіць, прычым пад асабістым патрафамкам Прэзідэнта. Выкарыстоўвалі многа нававіч. І якрэз Прэзідэнт прапанаваў такую схему — здаваць Палац Рэспублікі па псукавых комплекссах. У 1999 годзе ў Малаой зале мы ўжо праводзілі канцэрты, а Вялікай залы яшчэ нават не існавала, працягвалася будаўніцтва. Я лучу, ме-

навіта дзякуючы стабільнасці ўлады і краіны ў цэлым з'явілася магчымасць дабудаваць Палац Рэспублікі, і не толькі яго, але яшчэ шэраг значных аб'ектаў — нацыянальную бібліятэку, Футбольны манеж, новы чыгуначны вакзал і г.д. Але былі і цяжкасці: праект Палаца распрацоўваўся ў 1980-х, калі і матэрыялы, і тэхналогіі будаўніцтва былі зусім іншыя; трэба было змяняць усё тэхнічныя сістэмы, усё абсталяванне і адзбаўленне на сучасныя аналагі, а для гэтага даводзілася дыскупаваць з практычным інстытутам, і канчатковыя рашэнні прымаліся на самым высокім узроўні. Прываду толькі адзін прыклад. На шостым паверсе зала Урачыцкага мерапрыемстваў, згодна з праектам, «агучвалася» падпрыемствам горада Самарканда, але на той час, як трэба было маніраваць абсталяванне, гэты завод ужо сем гадоў як не працаваў, а сама тэхніка была ні на што непрыдатная. Яшчэ было даволі цяжка сумішчаць правядзенне мерапрыемстваў і будаўніцтва, калі адначасова з глядачамі ў будынку знаходзілася каля 1500 рабочых. Звязаныя з гэтым праблемы мы паступова вырашылі, уступаўшы па перыметры Палаца прапануючы сістэму.

— Паводле цяперашніх нормаў, калі Палац трэба чакаць наступнага маштабнага рамонт?
— Такі рамонт ужо вядзецца. Мы цалкам мадэрнізуем сістэму электразабеспячэння, мяняем усю аўтаматыку, трансфарматыры і г.д. Пры зніжэнні напружання ў горадзе мы пераходзім на іншы кабелі, і калі сёлета пераклучыцца кабелі за секунду, то пасля мадэрнізацыі хуткась пераклучэння складе долі секунды — нікто нават і не заўважыць, што было нейкія праблемы з электрычнасцю. У Вялікай зале мы мяняем гук, ён стане больш аб'ёмным і якасным.

РАБОЧЫЯ МОМЕНТЫ
Цяжка, напэўна, падлічыць, колькі ўсяго мерапрыемстваў прайшло ў Палацы Рэспублікі за гэтыя дзесяць гадоў. Але самая першыя — яны ж найбольш нервовыя і адказныя — дырэктар пачае добра. Пра некаторыя ўгадвае з вялікай неахвотай, пра іншыя з усмайшай.
— Запомніце ІІ Усебеларускі сход. Яшчэ за пяць дзён да яго правядзення ў Вялікай зале была толькі палова крэслаў і голы бетон, не былі канчаткова здзелены механізм асфары. Мы ўсё гэта адначасова дараблялі, афармлялі каналам і жывым раслінам культуары... Было 10 зусім бесперапынай работы, літаральна да 9 гадзін раніцы

РАСКЛАД РУХУ ЭЛЕКТРАЦЯГНІКОЎ з 5 кастрычніка 2007 года

Маршрут	Адраўленне	Дні	Прыпынкі
НА БАРАНАВІЧЫ, БРЭСТ			
Адраўленне са ст. Мінск-Пасажырскі			
Баранавічы	4-16	штотдз.	б/п Пціч, Воўчкавічы, Бярэжа, Пцігор'е, Станькава, Дзяржынск, Клыпаўшчына, Асіна, Мезінаўка, Ацэда, Кучкуны, Цёмныя Ляды
Стоўбцы	5-52	штотдз.	усюды
Стоўбцы	7-58	штотдз.	усюды
Баранавічы	8-42	штотдз.	усюды
Стоўбцы	9-02	вых.	усюды
Брэст	12-45	штотдз.	б/п Пціч, Воўчкавічы, Бярэжа, Пцігор'е, Станькава, Дзяржынск, Клыпаўшчына, Асіна, Мезінаўка

Стоўбцы	13-32	вых.	усюды
Баранавічы	15-34	штотдз.	з прыпынкамі па п.п. Кура-соўшчына, ст. Фаніпаль, Койданава, п.п. Дзяржынск, Энергетык, ст. Стоўбцы, Гарадзея, п.п. Пост 1
Стоўбцы	16-29	пт., нядз.	усюды
Стоўбцы	17-45	штотдз.	усюды
Баранавічы	18-24	штотдз.	усюды
Стоўбцы	20-17	штотдз.	да ст. Стоўбцы — усюды, далей з прып. па станцыях Гарадзея, Пагаральцы, п.п. Пост 1
Стоўбцы	21-30	штотдз.	усюды

НА БАРАНАВІЧЫ, БРЭСТ

Адраўленне з п.п. Інстытут культуры			
Брэст	0-50	штотдз.	да ст. Памыслішча — б/п п.п. Рошча, далей з прып. па станцыях і п.п. Воўчкавічы, Энергетык
Стоўбцы	6-47	штотдз.	усюды
Баранавічы	7-23	вых.	да ст. Негарэлае — б/п п.п. Рошча усюды, далей з прып. па п.п. Энергетык, Асіна, ст. Коласова, Стоўбцы, Гарадзея, Пагаральцы, п.п. Перамога, Крошына, Пост 1
Стоўбцы	9-23	штотдз.	усюды
Брэст	10-16	штотдз.	усюды
Стоўбцы	11-11	вых.	усюды
Баранавічы	11-46	вых.	б/п Станькава, Мезінаўка, Ацэда, Кучкуны
Стоўбцы	12-09	штотдз.	усюды
Баранавічы	14-02	штотдз.	усюды
Гарадзея	14-36	пт., нядз.	усюды
Стоўбцы	14-58	штотдз.	усюды
Брэст	16-23	штотдз.	б/п Асіна, Мезінаўка, Ацэда, Кучкуны

НА МАЛАДЗЕЧНА

Адраўленне са ст. Мінск-Пасажырскі			
Маладзечна	0-25	штотдз.	б/п п.п. Лябяжы, Мякота, Крынца, Татаршычына, Селівонаўка, па нядзелых — б/п п.п. Лябяжы, Татаршычына, Селівонаўка
Маладзечна	4-36	штотдз.	б/п п.п. Лябяжы, М. Мора, Кржыкоўка, Зялёнае, Хмелюка, Анусіна, Вязынка, Пралескі
Маладзечна	5-23	штотдз.	б/п п.п. Лябяжы
Аляхновічы	6-09	штотдз.	б/п п.п. Хмелюка
Маладзечна	6-38	штотдз.	б/п п.п. Лябяжы, М. Мора, Кржыкоўка
Аляхновічы	7-01	штотдз.	усюды
Маладзечна	7-33	штотдз.	усюды
Аляхновічы	8-06	суб.	усюды
Маладзечна	8-22	штотдз.	усюды
Аляхновічы	8-46	суб.	усюды
Маладзечна	9-14	штотдз.	усюды
Аляхновічы	9-43	вых.	усюды
Маладзечна	10-00	штотдз.	усюды
Маладзечна	11-11	штотдз.	усюды
Аляхновічы	11-48	суб.	усюды
Маладзечна	12-40	штотдз.	усюды
Маладзечна	13-34	штотдз.	усюды
Аляхновічы	13-56	нядз.	усюды
Маладзечна	14-46	пт., вых.	б/п п.п. М. Мора, Раманы, Крынца, Селівонаўка
Уша	15-04	нядз.	усюды

НА МАЛАДЗЕЧНА

Адраўленне са ст. Мінск-Пасажырскі			

Дзёнік Вікі Ц.

Граматы за выдатнае заканчэнне 5-га, 6-га і 7-га класаў паслядоўна, дыплом летніка «Усход», залаты школьны медаль, стужка «10 Віце-міс» (здаецца, у тым конкурсе прыгажосці ўсяго чатыры чалавекі і ўдзелічалі). Яшчэ нейкая паперына з цэннем, на якой пазначана «...і ў сувязі з 55-годдзем факультэта журналістыкі». А што заўважыце ў вашых шэфлядах? Толькі не гаварыце, што не любіце, калі тры ці іншыя вашы заслугі і дасягненні прыносяць наваколныя — патрэбу ў пахвале мела нават Папаялшук.

Прэм'ер-ліга

Але найбольш неабходна ўсялякія-розыны кампліменты, прэміі і ўзнагароды выхваляюцца нашага айчынага шоу-бізнэсу. Па-першае, беларускі шоу-бізнэс — гэтае спалучэнне даўно перастала быць смешным, зараз яно вылікае спачуванне, як брыдкае качаня — ну, нічога-нічога, можа, яшчэ вырасце і белым лебедзем стане. Па-другое, артысты — істоты з крохай нервовай сістэмай. Гэта звычайныя людзі, калі іхнія поспехі не заўважылі, закасаюць рукавы і ўсё адно пакажуць, чаго варта. Па алімпійскім прыняццю — вышэй! хучэй! мацней! Іншая справа — артысты. Гэтыя без прызнання, як рухавікі без матарнага масла, увогуле працаваць не змогуць.

Адна спявачка нядаўна прачытала не тое каб крытычны, што вы, так — іранічны водгук аб сабе ў газеце. Кажуць, так засмуцілася, што сядзела б у распачы тры дні і тры ночы, калі б сабыры не судзілі. (Добра яшчэ, журналіста не «заказалі», каб іншым непанадна было...) У другога выканаўцы, відаць, асабістыя рахункі з прэсай — ці не ў жонкім інтэр'ю старшаецца ўгадвае яе, «жоўтую», нашчырую і таку-сякую. А то ж, мнэ, журналістам, іншага занятку няма, акрамя як зуб тачыць і пасквілі сачыцца на бедных «зорак» — не, каб павялічыць па заслугах...
Таму, відаць, і кідаюцца ў адрыв артысты на ўсе конкурсы без разбору. Парадаксальныя сітуацыі здараюцца — толькі ў нас можна быць адначасова рок-лідарамі і «эграмафоніямі» поп-выканаўцамі, адкрыццём дзіцячага праекта і лідарам моднага накірунку, легендай і «хлалчковым» гуртом. Назаспяць удзельнікі такіх узнагарод — і няспяць з ім, як не скажам хто з фанкачам. А пры чытанні біяграфіі ў вачах рабацінае ад пераліку конкурсаў, пераможцаў, лаўрэатаў і дыпламантаў якіх той ці іншы герой станаўіцца ў свой час. І мала хто з дасведчаных скептычна скрывіць вусны: калі з пераможцаў усё зразумела, як прыната казачка, рэспект вам і павага, а лаўрэат — яшчэ куды ні ішло, гэта што, хто не трапіў у пераможцы, спыніўшыся побач, літаральна за крок ці пару крокаў, то вольна выпадку — у лепшым выпадку фіналіст спаборніцтва, а ў шэрагу выпадку — проста ўдзельнік. А гэтак дасягненні ў кожнага з нас на маленькі зборнік мемуараў абмежаваным накладам назбіраецца. Дый нават калі не назбіраецца — праблему лёгка выправіць. Хоць заўтра магу правесці ў першым корпусе нашага дома спаборніцтва па ігры на нервах суседзяў, на прызы ЖЭСА, і ўручыць Сашу з другога пад'езда дыплом лаўрэата, і прыз — бяшчумны, зламаны дрэнь...

Не, вы толькі зразумейце правільна. Я зусім не супраць прэміі і нават антыпрэміі, добрых і разнастайных. І калі, скажам, «Ляпис Трубецкі» ў бліжэйшы час на альтэрнатыўнай музычнай прэміі ў Расіі возьме-такі свае тры ці колькі там атрымаецца ўзнагароды, буду толькі рада далучыцца да віншаванняў. Але я — яшчэ і за тое, каб пры ўсім багасці ўзнагарод людзей не падчалілі вольны выключнасці і звышпаўнаважнасці. Бывае ж — памятаеце яшчэ, як на першай у жыцці прэс-канферэнцыі артыстка шыфра гаварыла кожнаму «дзякуй, што прыйшлі», а праз нядоўгі час — усё, «зорка», выйграе кожна знаёмства, VIP-мерэпрысменты і «платэлефоніцы майму сакратару». У расце рэшт, як казаў кароль з усё той жа казкі пра Папаялшук, «ніякія сувязі (у нашым выпадку — узнагароды) не здоліваюць зрабіць ножку — маленькай, а сэрца — вялікім», і самая важная прэмія толькі адна — прызнанне публікі.

Практыка паказвае, між іншым, што чым больш сапраўдны народнай любові атрымаў у жыцці чалавек, незалежна ад сферы дзейнасці, тым больш лёгка і прымяна з ім кантактаваць. Я такіх людзей добра запамінаю. Можна нават сказаць, калекцыяну. Баюся, каб не давядзецца неўзабаве ўносіць у спецыялізаваную Чырвоную кнігу — у наш час адсутнасць «зорнай вярхоўні» ў тым, хто ўваходзіць у «вяршыні», эліту, прэм'ер-лігу, называеце я хочаце — гэта такая рэдкасць...

СВЯТА ДЛЯ УСІХ АЎТАМАТАРАЎ

З 18 па 20 кастрычніка ў Брэсце пройдуць фінальныя спаборніцтвы па прафесійнаму майстэрству сярод вадзіцеляў аўтамабільных транспартных сродкаў марак MAZ-104, MAZ-5432, MAZ-555.1, MAZ-3110, MAZ-3202. Гэтыя мерапрыемствы ўжо сталі традыцыйнай і прывабліваею штогод па выніках абласных спаборніцтваў у мэтах папулярызацыі прафесійнага вадзіцеля. Удзельнікі пройдуць праверку ведаў Правілаў дарожнага руху, навікаў кіравання аўтадарожнымі сродкамі. Самым выдатным аб'ядае стаць конкурс «Аўтастафета».

Сяргей РАСОЛКА.

Дарагога Сяргея Антонавіча АТРАХІМОВІЧА з в. Іванаўка Докшыцкага раёна віншаванне з днём нараджэння.

Хай будзе ішчэ і здароўе,
Віручы хай крыніцы сілы,
І кожны дзень табы пракрыты
Хай будзе радасны і мілы.
Жонка, сыны, нявесткі, унучкі, праўнучка.

Стоп! Знята!

На спіне ў чорнага ката

Так называецца камедыя, здымкі якой пачаліся на кінастудыі «Беларусьфільм». Гэта дэбют сцэнарыста Ігара Тарашко і новага рэжысёра Івана Паўлава. Сцэнарыі фільма заняты трыццаць месца на конкурсе поўнаметражных кінакамедый, які правалі летас Міністэрства культуры сумесна з кінастудыяй «Беларусьфільм». А беларускі кінарэжысёр Іван Паўлаў ужо мае вопыт як у якасці суржэсёра (фільмы «Глыбокая плынь» (2005 г.), «Спакусса» (2006 г.)), так і самастойнага аўтара (некалькі кароткаметражных фільмаў і камедыя «Свежаніна з салютам» (2001 г.)).

...Падзеі кінастужкі адбываюцца ў нашы дні. Аднойчы звычайны вясковец дзед Лёха купіў латарэйны білет. Бо яму стала шкада жанчыну-прадаўшчыцу гэтых білетаў, што зусім змекла ад дажджу. І... ух, тхі! Выйграе немалыя грошы. Як імі распарадзіцца дзіўна лепш скарыстаць? Дзед Лёха раіцца са сваім закавычным сябрам дзедам Санем. Яны вырашаюць адправіцца ў сталіцу, дзе з ім адбываецца мноства неверагодных гісторыяў.

На галоўныя ролі камедыі запрошаны народныя артысты Расіі Міхал Жыгальцаў і Валерыя Прохараў. Побач на дыямантнай пляцоўцы і беларускія калегі: народная артыстка Беларусі Вольга Клебановіч, Аляксандр Дзянісав, Вера Палякова.

Зараз здымачная група знаходзіцца ў экспедыцыі. Здымкі праходзяць у малюўнячым вёсцы Ляскавічы Пстрыкаўскага раёна раён Прыпяць. У пачатку кастрычніка здымачная група вернецца ў сталіцу. Работа будзе працягваецца ў павільёнах кінастудыі «Беларусьфільм». На экраны фільм выйдзе, як мяркуецца, у красавіку — май наступнага года.

Марыя ЖЫЛІНСКАЯ, фота аўтара.
Галоўныя героі кінакамедыі дзед Лёха (Міхал ЖЫГАЛЬЦАЎ) і дзед Саня (Валерыя ПРОХАРАЎ).
Анёл Кат — Вера ПАЛЯКОВА.
Рэжысёр Іван ПАЎЛАЎ.

Нашы чэмпіёны
РЭКОРД ЦЯЖКАТЛЕТА — КАМЕНЬ З ДУШЫ І ЦЕЛА

Магіляўчанін Андрэй Рыбакоў стаў пераможцам на чэмпіянаце свету па цяжкай атлетыцы, які нядаўна прайшоў у Тайландзе. Ён не толькі заваяваў тытул чэмпіёна свету, але і ўстанавіў новы сусветны рэкорд. Цяпер, пасля заканчэння важных спаборніцтваў, чэмпіён адпачывае дома і рыхтуецца да новых збораў.

Андрэю Рыбакову толькі 25 гадоў, і большую частку свайго жыцця ён прысвяціў цяжкай атлетыцы. Трэнер, які прыходзіў у школу набіраць хлопчыкаў у секцыю, запрасіў туды і 12-гадовага Андрэя. Ужо праз год школьнік Рыбакоў, які вывзіў свае здольнасці, упартаўся і працалюства, стаў навучэнцам вучылішча алімпійскага рэзерву.

Менавіта тут, у двары вучылішча, дзе месціцца зала цяжкай атлетыкі, і выхоўваюцца будучыя чэмпіёны. З маладымі цяжкаатлетамі працуе Анатоль Лабацю — адзін з трэнераў брыгады, у якую таксама ўваходзяць Аляксандр Ганчароў і Валяцін Кароцін. Гэта брыгада трэнёру і Андрэя Рыбакова.

За спартыўнымі подзвігамі Рыбакова і яго таварышаў па камандзе Анатоль Леанідавіч назіраў па тэлевізійнаму каналу «Еўраспорт», прычым не адмаўляў сабе ў задавальненні рэаніцы і ўначы яшчэ і яшчэ раз праглядаў у паўторы важныя моманты трансляцыі з Тайланда.

— Я Андрэю пераможны флюіды дасылаў, — усміхаецца Лабацю. — І не магу сказаць, што вельмі хваляваўся за яго. Рыбакову ўжо звыкла быць чэмпіёнам. І я ведаў, што ён устанавіць новы сусветны рэкорд, таму што рабіў гэта на трэніроўках.

— Можна, куды за яго трымаць альбо нешта іншае рабілі, каб паспрыць перамозе? — Не, я чалавек не прымыкльвы, у забабоны не веру і ў царку свечак ставіць не ваджу. Я проста быў упэўнены ў Андрэі і цяпер буду разлічваць на залаты медаль на Алімпіядзе ў Пекіне. Нават пакрыўдзюся, калі не спраўдзіцца надзея.

— А калі сур'ёзна, то Рыбакоў упарта і сур'ёзна працуе, хоць цяжка атлетыка — гэта сапраўды цяжка, страшная праца. Гаворачь, што спартсмены жывуць як салдаты. Зборныя чаргуюцца са спаборніцтвамі, таму тыдзень дома побач з жонкай Рыбакоў лічыцца за вялікі водгук. Жонка Андрэя — маладая прыгажуня Аляся, працяўніца магілёўскага завода «Стромашына» — рада пабыць з мужам, які звычайна прыязджае са зборна толькі на выхадныя дні.

— Мне Аляся тэлефанавала ў Тайланд і ўсё дасылала SMS-кі, нібыта паверыць не магла, што я ўзяў «золата», — угадвае Рыбакоў. — Увогуле мне шмат тэлефанавалі з Беларусі, віншавалі.

Малады чалавек спрабуе выказаць словамі ўражанні свайго пераможнага дня. — Калі выхадзіш на памост, то нікога і нічога не чуеш, — гаворыць Андрэй. — Ты нібыта замыкаешся ў сабе. І нават не думаеш, як зрабіць правільна. Цела працуе як аўтамат. Гэта і добра, бо ў такі момант губляецца свядомы контроль над рухамі.

— А калі ўдалося падняць тую рэкордную вагу, што вы адчулі? — Радасць, палёкту, нібыта камень зваліўся з душы і цела.

Першы поспех прыйшоў да Андрэя ў 2001 годзе, у грэчаскім горадэ Салонікі, дзе праходзіў юніёрскі чэмпіянат свету. Тыя Салонікі Рыбакоў так толкам і не бабычыў, але стаў чэмпіёнам.

— Якраз Чанг-Май, дзе быў цяпер чэмпіянат свету, мы пабачылі, — расказвае Андрэй. — Пасля выступлення яшчэ пяць дзён гулялі і аглядалі мясцовасць. Звычайны горад, сімпатыйны тэйцы.

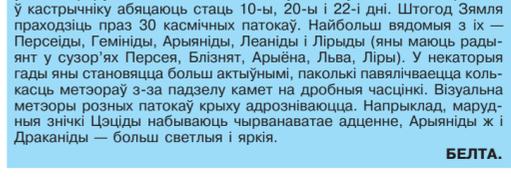
— А што прывезлі ў падарунак жонцы ды сваякам?

— Нічога асаблівага. Сувеніры — талеркі з надпісам «Тайланд». — Ці праўду гаворачь, што тайская ежа — вельмі вострая? — Так, праўда. Мы спачатку, каб пазбегнуць нечаканасцяў, елі толькі сасіскі, якія падавалі на снадданне, яшчэ свініну і салаты. А пасля спаборніцтва пачаставалі і вострым. Праўда, не вельмі спадабалася.

— У вас, напэўна, свая дзея і стары спіс вызначаных страў? — Не, есці можна ўсё. За выключэннем тых момантаў, калі трэба скінуць вагу. Якраз мнэ гэта давядзецца рабіць перад чэмпіянатам свету: я вяду 90 кілаграмаў, а трэба было — 85.

— І як гэта адбылося — цяжкімі пакутамі галаду? — Не, І мяне некаму хутка ўсё сышло — вельмі галодным хадзіць не даводзіцца. Знізіць вагу — гэта проста. Глядзіце: калі мы трэніруем, то мы шмат ядзем і шмат п'ем. Каб скінуць лішня кілаграмы, трэба меней піць і абмежавацца ежай. Замест двух кавалкаў мяса есці адзін, адмовіцца ад гарніраў і гародніны. Я нармальна стаўлюся да мяса і ем свініну, як і любіць беларусы, з задавальненнем. А часам даводзіцца і наадварот, прымушаць сябе есці. Гэта, напэўна, яшчэ больш стамляе, чым пахудзенне.

— Як вам падаецца, ці апраўдаюцца надзеі вашага трэнера на будучую Алімпіяду? — Да яе яшчэ цалы год, і за гэты час шмат чаго можа быць. Толькі б траўмаў не было. А так я сам разлічваў на ўваход у тройку наймацнейшых, калі не на большае. Праўда, мнэ не вельмі падабаецца, што трэба будзе, паводле ра-

Андрэй РЫБАКОВ.

У кастрычніку адкрываецца НОВЫ СЕЗОН ЗАРАПАДАЎ

У кастрычніку ў ахвотніцкай ўбачыць знічкі і загадаць жаданне з'явіцца такая магчымасць — у гэты час адкрываецца новы сезон зарапдаў, паведамліў у Абсерваторыі БДУ. Вучоныя адзначылі, што ў кастрычніку Зямля пройдзе скрозь метэорныя патокі Драканіды (8—10 кастрычніка), Арыяніды (14—26 кастрычніка) і Цэціды (13—24 кастрычніка). Найбольш буйны з іх — патак сузор'я Арыёна, падчас якога можа назірацца да 45 метэораў у гадзіну. Драканіды і Цэціды «прывносяць» у атмасферу толькі каля 10 знічак у гадзіну. Самымі «зорнымі» ў кастрычніку аб'яцваюць стаць 10-ы, 20-ы і 22-і дні. Штогод Зямля праходзіць праз 30 касмічных патакоў. Найбольш вядомыя з іх — Персеіды, Гемініды, Арыяніды, Леаніды і Лірды (яны маюць радыант у сузор'ях Перся, Бізанят, Арыёна, Льва, Ліры). У некаторыя гады яны становяцца больш актыўнымі, паколькі павялічваюцца колькасць метэораў з-за падзелу камет на дробныя часткі. Візуальна метэорны розных патакоў крху адзначаюцца. Напрыклад, марудны знічкі Цэціды набываюць чырванаватае адценне, Арыяніды ж і Драканіды — больш светлыя і яркія.

Злучэнства і пакаранне
Знайдзілі віванатых у чыгуначнай аварыі
Супрацоўнікі УУС Віцебскага аблвыканкама і Аршанскага РАУС устанавілі прозвішча віванатых у аварыі на чыгуначы ў Аршанскім раёне.
Нагадаем, чыгуначныя рэйкі скралі прама з палатна, у выніку чаго цэплавоз і два вагоны з'ехалі з чыгуны.
Як адзначылі ў прэс-цэнтры УУС Віцебскага аблвыканкама, сярод падазраных — беспрацоўныя, раней асуджаныя браты 1986 і 1988 гадоў нараджэння, якія жывуць у вёсцы Крапівавічы, іх зямляк 1991 года нараджэння, навучэнец ПТВ і 30-гадовага чалавек з Азербайджана, які часова пражывае без рэгістрацыі ў Магілёўскай вобласці.
Аляксандр ПУШАНСКИ.

Шахматная карона едзе ў Індыю

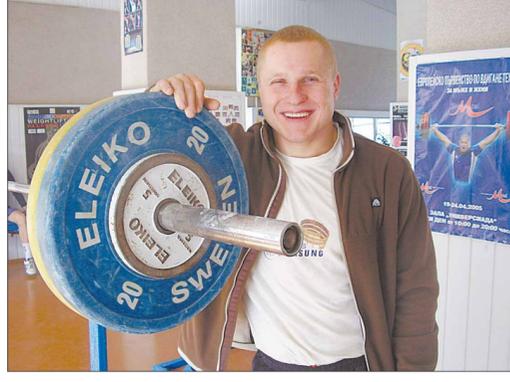
Мехіка. Тут, у 20-мільённай мексіканскай сталіцы, завяршыўся чэмпіянат свету па шахматах.
У двухкругавым турніры найвышэйшай, 21-й катэгорыі, шахматную карону аспрэчалі: Вішванатан Ананд (Індыя, шахматны рэйтынг 2792), Уладзімір Крамнік (Расія, 2769), Аляксандр Маразевіч (Расія, 2758), Лёван Аранян (Арменія, 2750), Пётр Свідлер (Расія, 2735), Барыс Гельфанд (Ізраіль, 2733) і Аляксандр Грышчук (Расія, 2726). Прызаў фонд спаборніцтваў склаў 1,3 мільяна долараў.
На думку спецыялістаў, галоўныя прэтэндэнтамі на перамогу з'яўляюцца дзевяць на той час чэмпіён свету Крамнік і ўдалыліні першага радка рэйтынг-ліста

Ананд — Маразевіч

Ананд. Дарэчы, партыя фаварыту 10-м туры завяршылася ўнічыю. Бадай, самымі выніковымі, вызначальнымі сталі 9-ы і 11-ы туры. Спачатку Крамнік пацярпеў нечаканае паражэнне ад Маразевіча, а затым толькі жа Маразевіч прайграў Ананду. Вось пазіцыя з гэтай партыі:

Ананд — Маразевіч

— Нічога асаблівага. Сувеніры — талеркі з надпісам «Тайланд». — Ці праўду гаворачь, што тайская ежа — вельмі вострая? — Так, праўда. Мы спачатку, каб пазбегнуць нечаканасцяў, елі толькі сасіскі, якія падавалі на снадданне, яшчэ свініну і салаты. А пасля спаборніцтва пачаставалі і вострым. Праўда, не вельмі спадабалася.

— У вас, напэўна, свая дзея і стары спіс вызначаных страў? — Не, есці можна ўсё. За выключэннем тых момантаў, калі трэба скінуць вагу. Якраз мнэ гэта давядзецца рабіць перад чэмпіянатам свету: я вяду 90 кілаграмаў, а трэба было — 85.

— І як гэта адбылося — цяжкімі пакутамі галаду? — Не, І мяне некаму хутка ўсё сышло — вельмі галодным хадзіць не даводзіцца. Знізіць вагу — гэта проста. Глядзіце: калі мы трэніруем, то мы шмат ядзем і шмат п'ем. Каб скінуць лішня кілаграмы, трэба меней піць і абмежавацца ежай. Замест двух кавалкаў мяса есці адзін, адмовіцца ад гарніраў і гародніны. Я нармальна стаўлюся да мяса і ем свініну, як і любіць беларусы, з задавальненнем. А часам даводзіцца і наадварот, прымушаць сябе есці. Гэта, напэўна, яшчэ больш стамляе, чым пахудзенне.

— Як вам падаецца, ці апраўдаюцца надзеі вашага трэнера на будучую Алімпіяду? — Да яе яшчэ цалы год, і за гэты час шмат чаго можа быць. Толькі б траўмаў не было. А так я сам разлічваў на ўваход у тройку наймацнейшых, калі не на большае. Праўда, мнэ не вельмі падабаецца, што трэба будзе, паводле ра-

шэння міжнароднай федэрацыі, прыязджаць у Пекін за восем дзён да пачатку спаборніцтваў.

— Чаму? Падаецца, што так будзе час на тое, каб акліматызавацца і прызвычацца да іншага гадзінага пояса? — Не. Для мяне лепей, калі паміж хатняй падрыхтоўкай і выступленнем праходзіць менш часу. Дня ў скраваны на працу і дасягненні. Але што рабіць: пабачым Пекін.

— А ў якой краіне свету вам найбольш спадабалася? — У Дамініканскай Рэспубліцы. Летас у Санта-Дамінга праходзіў чэмпіянат свету. Там вільняць гасцінныя комплексы — неверагоднае мора, пальмы, прырода. Зямні раўні. Аднак там добра, а дома ўсё роўна лепей.

Яшчэ некалькі дзён адпачынку Рыбакова — падарунак самому сабе і сям'і. Напрыканцы тыдня ён зноў пачне рэабілітацыю, каб прыступіць да новых збораў. Цяпер ён ходзіць па родных магілёўскіх вуліцах, і часам людзі пазнаюць чэмпіёна, вітаюць. Андрэй не хавае, што ўвага людзей яму прыемна. Аднак на ніякую «зорную» хваробу ён не хваляе і робіць уражанне вельмі спакойна маладога чалавека.

— Людзі цяпер захапляюцца здаровым ладом жыцця. Якія будучыя вашы пажаданні ў гэтым кірунку чытачам «Звязды»? — Маладым людзям я зычу не па дварах лазіць і піва піць, а прыходзіць у залы і займацца спортам. Не трэба курчыць, шмат есці, ужываць алкаголь. Затое трэба адпачываць, выспаляцца, падтрымліваць імунітэт і абавязкова займацца фізкультурай.

Ілона ІВАНОВА.

КАЛЕЙДАСКОП
НОВАЯ КНИГА РЭКОРДАЎ ГІНЕСА РАСКАЗАЛА ПРА САМЫЯ КУР'ЁЗНЫЯ РЭКОРДЫ ГОДА

Выйшаў у свет новы, 53-і выпуск знакамітай Кнігі рэкордаў Гінеса, датаваны 2008 годам. Як паведамляюць інфармагенцы, у ім апублікавана інфармацыя аб больш чым 1500 новых рэкордах у розных катэгорыях.

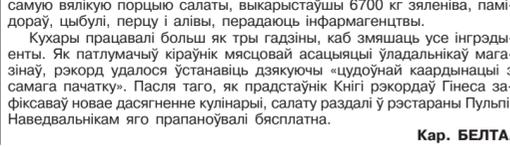
Сярод іх ёсць даволі экзатычныя, напрыклад, канцэрт на самай вялікай глыбінцы і самай вялікай вышыні. Аказваецца, брытанскі гурт Jamiroquai адзін раз выступіў на вышыні 10 км у спецыяльна абсталяваным «Бонію-737», а брытанская спявачка Кэці Мелуа спявала на вышыні 303 м ніжэй за ўароўнен мора на нафтавай платформе каля берагоў Нарвегіі. Сярод кур'ёзных рэкордаў у Кнізе Гінеса-2008 — самае вялікае сабачае вяселле, якое адбылося ў галандскім Хільверюме. Тады «паянчаліся» ў агульнай колькасці 27 пар сабак. Самую вялікую адлегласць па гарачых канфорках прайшоў немец Рольф Івен. Ён пераадолеў 62 футы 8 цалюў — больш як 20 м. Больш за ўсіх праціўдарнага шкла разбіў, прабегшы праз яго, немец Марцін Латка — 10 такіх кавалкаў шкла за хвіліну. Далей за ўсіх з дапамогай саломкі запустіў круглую шквалючую цукерку брытанец Уэйн Інс, паказаўшы адлегласць 11 футам і 0,2 цалі — каля 3,5 м. За 12 месяцаў пабыты шэраг самых вядомых рэкордаў. Так, у новым выданні самым высокім з людзей, якіх жывуць на планеце, прызнаны украінец Леанід Стаднік — 2 м 57 см і 81 мм. Устанавлены таксама новы рэкорд у папулярнай «мамаданнай» катэгорыі — Леслі Цітмот удалося вылезці з зкрыжатага на маланку чмадана за 13,3 секунды. Кніга рэкордаў Гінеса выпускаецца з 1955 года. Яе заснавалі — Артур Гінес, які адкрыў у Дубліне каля варот Сент-Джэймс пиваварню, што ператварылася пазней у цэлюю пиваварню індустрыю. Задуманна, які крыніца цікавай інфармацыі для наведвальнікаў пінных пабаў, Кніга Гінеса ператварылася ў сапраўдную культурную з'яву сучаснай цывілізацыі. Гэты штогоднік сам прэтэндуе на рэкорд: большы тыраж у свеце маюць толькі Біблія і Каран.

У ІСПАНІІ ЗМЯШАЛІ САМУЮ ВЯЛІКУЮ ПОРЦЫЮ САЛАТЫ

У горадзе Пульні на поўдні Іспаніі дваццаць павараў прыгатавалі самую вялікую порцыю салаты, выкарыстаўшы 6700 кг зеляніна, памідораў, цыбулі, перцу і алівы, перадаючы інфармагенцыты.

Кухары працавалі больш як тры гадзіны, каб змяшчаць усе інгрэдыенты. Як патлумачыў кіраўнік мясцовай асацыяцыі ўдалылініцаў магазіну, рэкорд удалося ўстанавіць дзякуючы «цудоўнай каардынацыі з самага пачатку». Пасля таго, як прадстаўніц Кнігі рэкордаў Гінеса зафіксаваў новае дасягненне кулінары, салату раздалі ў рэстараны Пульні. Наведвальнікам яго прапаноўвалі бясплатна.

Кар. БЕЛТА.

Кар. БЕЛТА.

Сёння

Сонца	Усход	Заход	Даўжыня дня	Месяц
Мінск	7.16	18.40	11.24	Апошняя квадра з кастрычніка. Месяц у сузор'і Льва.
Віцебск	7.06	18.28	11.22	
Магілёў	7.06	18.30	11.24	
Гомель	7.01	18.27	11.26	
Гродна	7.31	18.55	11.24	
Брэст	7.32	18.57	11.25	

Імяніны
Пр. Аляксандра, Аляксея, Андрэя, Валяціна, Васіля, Данілы, Івана, Іосіфа, Ісака, Кандрата, Канстанціна, Уладзімера; К. Разалі, Ружы, Конрада, Францішка.

Надвор'е на заўтра

